

"OILA PEDAGOGIKASI" FANINI O'QITISHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR

Ro'zmetova Guljahon

*Abdulla Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti
Pedagogika va Psixologiya fakulteti Pedagogika va Psixologiya yo'nalishi 305(520-20)-
guruh talabasi*

Annotatsiya: *Bugungi kunda mamlakatimizda mutaxassislarining ilmiy salohiyatini birlashtirishga imkoniyatlar yetarli. Bu maqolada nazariya va amaliyot birligining ta'minlanishi amalga oshirish, Oliy o'quv yurtlarining "Pedagogika va psixologiya" yo'nalishida o'qitiladigan "Oila pedagogikasi" bolajak mutaxassislarni ana shu muammolarni bartaraf etish borasidagi bilim, ko'nikma va malakalar bilan qurollantiruvchi ijtimoiy sohani siyoatida tavsiyalanadi. Shuning uchun bu sohanni o'qitish jarayoniga zamonaviy yondashuv masalasi dolzarbdir. "Oila pedagogikasi" fanini o'qitish jarayoniga zamonaviy yondashuv orqali innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish muhim ahamiyat kasb etadi.*

Kalit so'zlar: *inovatsion texnologiyalar, tizimiy usullar, innovatsion faoliyat, loyihalash, modulli ta'lim, oilaviy qadriyat, mazmunli to'siqlar, doimiy muloqot,*

Abstract: *Today there are enough opportunities to combine the scientific potential of specialists in our country. In this article, the unity of theory and practice is ensured, "Family pedagogy" taught in the "Pedagogy and Psychology" department of higher educational institutions equips young specialists with knowledge, skills and abilities to overcome these problems it is recommended in the policy of the social sphere. Therefore, the question of a modern approach to the process of teaching this field is urgent. Implementation of innovative technologies through a modern approach to the teaching process of "Family Pedagogy" is of great importance.*

Key words: *innovative technologies, systematic methods, innovative activities, design, modular education, family value, meaningful barriers, constant communication,*

Аннотация: *Сегодня в нашей стране достаточно возможностей для объединения научного потенциала специалистов. В данной статье рекомендуется реализация единства теории и практики «Семейной педагогики», преподаваемой по направлению «Педагогика и психология» высших учебных заведений, вооружение молодых специалистов знаниями, умениями и навыками преодоления этих проблем. отраслевая политика. Поэтому актуален вопрос о современном подходе к процессу преподавания данной области. Внедрение инновационных технологий через современный подход к учебному процессу «семейной педагогики» имеет большое значение.*

Ключевые слова: *инновационные технологии, системные методы, инновационная деятельность, дизайн, модульное образование, ценность семьи, содержательные барьеры, постоянная коммуникация,*

Kirish.Oilaviy munosabatlar - oliy qadriyat” deb hisoblangan bizning respublikamizda oilaning ijtimoiy maqomi nihoyatda baland bo’lib, u o’z mavqeni hozirgacha saqlab kelmoqda. O’zbek oilasida zaruriy tarbiyaviy omil va ko’nikmalar avloddan-avlodga o’tib kelmoqda. Ko’p bolali o’zbek oilalarida patriarxal tartibning saqlanishi oiladagi munosabatlarning barqarorligini ta’minlagan. Biroq bugungi kunda oila inqirozi ko’pgina oilalar, shu jumladan, o’zbek oilalariga ham o’z ta’sirini ko’rsatmoqda. Oila a’zolari sonining qisqarishi, avlodlarning uzoqlashuvi muammosining kuchayishi munosabati bilan, oilaviy munosabatlarni shakllantirish masalasi borgan sari muhim ahamiyatga ega bo’lib bormoqda. Oila bugungi kunda yuksak malakali psixolog, ijtimoiy pedagoglar yordamiga muhtoj bo’lib qolgan. K.P.Makvardning ta’kidlashicha, o’zlashtirilayotgan bilimlarning puxtaligi ana shu bog’lanishning mustahkamligi va ko’lamiga bog’liq bo’ladi. Agar bu bog’lanish bo’lmasa, organilayotgan o’quv materialini yodlash ham bilimlarni shakllantirmaydi. Agar yangi va oldingi axborotlarning qismlari, shuningdek, ularning o’zlari orasidagi bog’lanishlar qanchalik mustahkam bo’lsa, demak, ana shunday mustahkam bilimlarga ega bolinadi.Qolaversa, ta’lim texnologiyalari har bir talabada ta’limiy foallikni yuzaga keltirib, uning oddiy tinglovchi yoki tayyor axborotlarni qabul qiluvchi bo’lib qolishiga yo’l qo’ymay, aksincha, foal sub’ekt siyosatida bilimlarni puxta va tezkor o’zlashtirishlariga yordam beradi. SHu sababli zamonaviy ta’lim o’qituvchilardan ta’lim texnologiyalaridan samarali foydalana olishlari hamda har bir mashg’ulotni ijodiy yondashuv asosida tashkil eta olishlarini taqozo etadi.

Rivojlangan xorijiy mamlakatlar ta’lim tajribalarini organish songgi yillarda ta’lim samaradorligini ta’minlovchi muhim omil – innovatsion texnologiyalar va ularning imkoniyatlari ekanligini korsatdi. Shu sababli ta’limiy islohotlarning muhim yonalishi oqitish ishlarini tashkil etuvchi va barkamol shaxs tarbiyasi uchun mas’ul bolgan muassasalar yoaoliyatiga ilg’or innovatsion texnologiyalarni samarali joriy etishdan iborat etib belgilandi.

Asosiy qism:Oila pedagogikasi fanini o’qitishda Innovatsiyalar dolzarb, muhim ahamiyatga ega bo’lib, bir tizimda shakllangan yangicha yondashuvlar. Ular tashabbuslar va yangiliklar asosida tug’ilib, ta’lim mazmunini rivojlantirish uchun istiqbolli boladi, shuningdek, umuman ta’lim tizimi rivojiga ijobiy ta’sir ko’rsatadi.Innovatsiya - ma’lum bir faoliyat maydonidagi yoki ishlab chiqarishdagi texnologiya, shakl va metodlar, muammoni yechish uchun yangicha yondashuv yoki yangi texnologik jarayonni qo’llash, oldingidan ancha muvaffaqiyatga erishishga olib kelishi ma’lum bolgan oxirgi natijadir. Ta’lim tizimida qo’llaniladigan innovatsiyalar tasniflanadi: 1.Faoliyat yo’nalishiga qarab (pedagogik jarayondagi, boshqaruvdagi). 2. Kiritilgan ozgarishlarning tavsifiga ko’ra (radikal, modifikatsiyalangan, kombinatsiyalangan).

3. O’zgarishlar ko’lamiga ko’ra (lokal, modulli, tizimli). 4. Kelib chiqish manbaiga ko’ra (shu jamoa uchun ichki yoki tashqaridan olingan).

Innovatsiyaning maqsadi sarflangan mablag’ yoki kuchdan eng yuqori natija olishdan iborat. Boshqa turli-tuman o’z-o’zidan paydo bo’ladigan yangiliklardan farqli olaroq, innovatsiya boshqariluvchi va nazorat qilinuvchi o’zgarishlar mexanizmini tashqil etadi.Amaliyotga innovatsiyaning kiritilishi innovatsion jarayonlarda amalga oshiriladi. Innovatsion o’zgarishlarga tayyogarlik ko’rish va uni amalga oshirish jarayoni innovatsion

jarayon deb aytiladi. I.P.Podlasiy pedagogik tizimda ro'y beradigan innovatsion o'zgarishlar quyidagilardan iborat ekanligini ta'kidlaydi:

1. Pedagogik tizimning tamomila o'zgarishi. 2. O'quv jarayonining ozgarishi. 3. Pedagogik nazariyaning ozgarishi.

4. O'qituvchi faoliyatining ozgarishi. 5. Talaba faoliyatining yangilanishi.

6. Pedagogik texnologiyaning o'zgarishi. 7. Mazmunning yangilanishi. 8. SHakl, usul va ta'lim vositalarining o'zgarishi.

Oila va uning vazifalari o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish va ilg'or xorijiy tajribalar. So'nggi yillarda ta'lim amaliyotida qo'llanilayotgan innovatsion xarakterga ega texnologiyalardan biri loyiha ta'limi texnologiyalari sanaladi. Ushbu ta'lim texnologiyalari ta'lim mazmuni va jarayonini muayyan loyiha, modellarda aks ettirish, o'qitish jarayonini loyihalash, ya'ni uning sxemasini tuzish, dasturlash, modelini yaratishni ifodalaydi. Loyiha ta'lim texnologiyalarining mohiyatini tolaqonli anglab olish uchun dastlab "loyiha" tushunchasining mohiyatidan xabardor bo'lish talab etiladi.

Ta'lim jarayonini loyihalashda bajariladigan asosiy vazifalar quyidagilardir: 1) pedagogik faoliyat mazmunini tahlil qilish; 2) natijalarni oldindin ko'ra bilish; 3) rejalashtirilgan faoliyatni amalga oshirish loyihasini yaratish.

Modulli o'qitish - o'qitishning istiqbolli tizimlaridan biri hisoblanadi, chunki u ta'lim oluvchilarning bilim imkoniyatlarini va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish tizimiga eng yaxshi moslashgandir. An'anaviy ta'limda o'quv maqsadlari pedagog faoliyati orqali ifodalangan ya'ni bilim berishga yonaltirilgan bo'lsa, modulli o'qitishda ta'lim oluvchilar faoliyati orqali ifodalanib, kasbiy faoliyatga yonaltirilgan boladi. Modulli o'qitish ta'limning quyidagi zamonaviy masalalarini har omonlama echish imkoniyatini yaratadi. Modul - faoliyatlik asosida o'qitish mazmunini optimallashtirish va tizimlash dasturlarini ozgaruvchanligi, moslashuvchanligini ta'minlaydi. Modulli o'qitishda o'quv dasturlarini tola qisqartirilgan va chuqurlashtirilgan tabaqalash orqali bosqichma-bosqich o'qitish imkoniyati yaratiladi. YA'ni oqitishni individuallashtirish mumkin boladi. Modulli o'qitishga o'tishda quyidagi maqsadlar kozlanadi:

- o'qitishning uzluksizligini ta'minlash

- o'qitishni individuallashtirish; - o'quv materialini mustaqil o'zlashtirish uchun etarli sharoit yaratish; - o'qitishni jadallashtirish;

- fanni samarali ozlashtirishga erishish.

"Oila pedagogika" sini oqitishda muammoli ta'lim texnologiyasi ham yetakchi o'rinni egallaydi. Muammoli ta'lim - bu mantiqiy fikrlash operatsiyasi (tahlil, umumlashtirish) va talabalarning izlanishli faoliyati qonuniyatlarini (muammoli vaziyat, bilishga qiziqish, ehtiyoj) hisobga olib tuzilgan ta'lim va o'qitishning ilgari ma'lum bo'lgan usullarini qo'llash qoidalarining yangi tizimidir. Shuning uchun ham muammoli ta'lim ko'proq talaba fikrlash qobiliyatining rivojlanishini, uning umumiy rivojlanish va e'tiqodining shakllanishini ta'minlaydi. Didaktikaning barcha yutuqlarini istisno qilmay, balki ulardan foydalangan holda muammoli ta'lim ilmiy bilim va tushunchalarni, dunyoqarashni shakllantirish, shaxs va uning intellektual faolligini har tomonlama rivojlantirish vositasi siyoatida rivojlantiruvchi ta'lim bo'lib qoladi

Xulosa va tavsiyalar:

Yuqoridagilarni barchasidan oila pedagogikasi fanini o'qitishda eng optimal bo'lgan metod vositalar keltirildi. Aynan shu uslub va vositalar, metodikalar, yo'nalishlar ushbu fanni o'qitishda yangi sifat darajasiga olib chiqishi mumkin. Bu metod va uslublarni ta'lim tizimida dars jarayonlarida keng miqyosda qo'llashda yangi tizimdan foydalanishni joriy qilish muhim sanaladi. Quyidagi muammo bo'yicha olib borilgan natijalaridan kelib chiqib

quyidagi tavsiyalarni beramiz: -"Oila tarbiyasi metod, shakl va vositalari" modulini o'qitishga mo'ljallangan mukammal o'quv qo'llanma va uslubiy qo'llanmalar yaratish; -interfaol metodlar orqali yoshlarni oilaviy hayot haqidagi tasavvurlarini boyitish. -pedagogik ma'lumotga ega bolmagan ota-onalar uchun doimiy o'quv kurslari tashkil qilish bo'yicha talabalarda ko'nikma va malakalarni

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Tolipov O., Usmonboeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. - Toshkent.: "Fan" nashriyoti, 2006 y.
2. Munavvarov A.K. Oila pedagogikasi. - T.: O'qituvchi. 1994
3. Ro'zieva D., Usmonboeva M., Holiqova Z. Interfaol metodlar: mohiyati va qo'llanilishi / Met.qoll. - Toshkent: Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, 2013
4. Golish L.V., Fayzullaeva D.M. Pedagogik texnologiyalarni loyihalashtirish va rejalashtirish. T.: "Iqtisodiyot", 2011. - 208 b.
5. <https://uniwork.buxdu.uz>
6. <https://jdpu.uz>